

Steeds meer deelnemers, steeds representatiever,
steeds meer mogelijkheden

IGOV - Kengetallen zetten trend in OVL-beleid

Kengetallen bieden houvast bij het opstellen, uitvoeren en meten van (de effecten van) beleid. Hoe meer en hoe vaker beheerders en beleidsmakers kengetallen inzetten, hoe robuuster ze worden. Steeds meer betrokkenen in openbare verlichting zien de voordelen.

In de afgelopen jaren zijn verschillende instrumenten ontwikkeld om zicht te krijgen op het energiegebruik in de openbare verlichting (OVL). Ongeveer 10 jaar geleden werd in opdracht van SenterNovem gekeken of er zinvolle kengetallen voor openbare verlichting konden worden geformuleerd. Kengetallen in OVL verhelderen en vereenvoudigen het onderbouwen en verantwoorden van

SenterNovem publicaties

SenterNovem publicaties over energiebesparing in de openbare verlichting vindt u op www.senternovem.nl/openbareverlichting.

Nog meer publicaties, ook van andere organisaties, vindt u op www.kennisbankopenbareverlichting.nl. Tevens bevat deze site een forum waar u al uw vragen kunt stellen over openbare verlichting.

beleidskeuzes. Goed gekozen kengetallen bieden inzicht in kosten en opbrengsten van OVL, geven ontwikkelingen door de jaren aan en maken allerlei vormen van benchmarking mogelijk. De NSVV-Aanbeveling 'Kengetallen Openbare Verlichting' zette ze in 2004 op een rijtje.

Meedoen loont

Een aantal gemeenten werkt inmiddels enkele jaren met voornoemde NSVV-publicatie. Bij het opstellen van de in 2007 uitgebrachte 'Aanbeveling Modelbeleidsplan OVL' (een gezamenlijke publicatie van NSVV, IGOV en SenterNovem) werd nogmaals onderstreept dat het

werken met kengetallen veel voordelen biedt. En hoe meer gemeenten aanhaken, hoe beter het instrument wordt:

- mediaan en gemiddelden worden steeds betrouwbaarder
- bandbreedten worden betrouwbaarder en bruikbaar
- er ontstaan mogelijkheden voor betere vergelijkingen in een subgroep (bijvoorbeeld op basis van omvang lichtstroomproductie of regio)

Sturen en ondersteunen

Op het gebied van OVL wordt onderscheid gemaakt in sturende en ondersteunende kengetallen. Denk bij sturende kengetallen aan exploitatiekosten, waarde van de verlichtingsmiddelen, energie-efficiëntie en kwaliteit. Ondersteunende kengetallen zijn bijvoorbeeld totale lichtstroom, lichtstroom per lichtpunt en per oppervlakte, systeemvermogen en esthetische en constructieve kwaliteit.

Leren interpreteren

Het berekenen van OVL-kengetallen is in korte tijd te leren. Het interpreteren van de meetresultaten vergt aanvullende oefening. Dat gaat het best in een leertraject: van basis-kennis, via praktijkervaring, tot het zelfstandig toepassen van kengetallen. Het IGOV organiseert jaarlijks een reeks van bijeenkomsten om het (collectieve) geheugen op te frissen, uit te bouwen en op peil te houden.

Cyclus

Een gemeente of provincie kan zijn OVL-beleidscyclus systematisch verbeteren door gedurende een reeks van jaren kengetallen te berekenen en beleidsmatig te interpreteren. Dit leidt tot steeds beter gefundeerde beslissingen over investeringen, beheer en onderhoud.

Extrapoleren

Op korte termijn kan een doorbraak worden gemaakt naar landelijk dekende cijfers. Door de resultaten tot nu toe te extrapoleren ontstaat een benadering van de totale lichtstroom op jaarbasis en van het bijbehorende energieverbruik. Landelijke monitoring komt dan heel dichtbij, en dat kan weer impact hebben op het overheidsbeleid. Omgekeerd is het mogelijk om kengetallen, met behulp van GIS-technologie, te genereren op wijkniveau. Deze benadering biedt de mogelijkheid om benchmarks over gelijksoortige wijken in Nederland toe te passen en daarvan te leren.

Standaard

Steeds meer gemeenten ervaren nu de noodzaak van kengetallen. Het aantal deelnemers aan de IGOV-bijeenkomsten groeit mee. Kengetallen zijn eigenlijk onmisbaar bij het opstellen, uitvoeren en meten van (de effecten van) beleid. Naar verwachting behoren kengetallen straks tot de standaardproducten binnen de OVL-organisatie.

Kengetallensessies in 2009

IGOV, NSVV en SenterNovem organiseren jaarlijks een serie van drie samenhangende bijeenkomsten over kengetallen.

Doel van de eerste bijeenkomst (maart 2009) was:

- starters op weg helpen
- ervaringen delen en elkaar helpen bij het invullen van de excell bestanden
- basis leggen voor een praktische handleiding voor het invullen van de kengetallen-gegevens